BANK WŁOŚCIAŃSKI

TOWARZYSTWO AKCYJNE

W POZNANIU.

1887.

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE
BANKU WŁOŚCIAŃSKIEGO

odbędzie się

dnia 24 marca 1888

o godzinie 4 po południu na sali Bazaru Poznańskiego w Poznaniu.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie z czynności Banku w roku 1887 i przedłożenie bilansu.
2. Podział zysków i udzielenie Zarządowi pokwitowania na wniosek Komisyi rewizyjnéj.
3. Wybór trzech członków Rady nadzorczéj na cztery lata.
4. Wybór Komisyi rewizyjnéj na rok 1888.

Wyciąg z ustaw:

§ 23. Upoważnienie do zastępstwa, tudzież akcye wystawione na okaziciela złożone być powinny Zarządowi przynajmniéj na dzień przed walnem zebraniem, na które uprawnionym do głosu wydane będą bilety wstępu.

Poznań, dnia 22 lutego 1888.

BANK WŁOŚCIAŃSKI.

Dr. Buski.

SPRAWOZDANIE
BANKU WŁOŚCIAŃSKIEGO
Z CZYNNOŚCI W ROKU 1887.
ROK XV.

Pośrednictwo w zaciąganiu pożyczek hipotecznych na posiadłości włościańskie jest wedle ustaw Banku włościańskiego najwybitniejszem jego zadaniem. Po rozszerzeniu działalności tutajszego Towarzystwa kredytowego ziemskiego w roku 1879, kiedy otworzyła się sposobność szukania kredytu w téj instytucyi dla małych posiadłości włościańskich, staraliśmy się przy każdéj sposobności najkorzystniejsze to źródło kredytu włościanom zalecać a w razie potrzeby dawać im stosowne objaśnienia i pomoc w uregulowaniu stanu hipotecznego. Z każdym rokiem powiększała się liczba spraw załatwianych przez nas na tem polu, tak że dorosła już teraz do rozmiarów, które wymagają koniecznie wzmocnienia sił naszych biurowych, zwłaszcza że włościanie nie mogący dla nieznajomości języka niemieckiego porozumieć się z władzami najczęściéj cały prawie ciężar uporządkowania zawiłych stosunków hipotecznych na nas składają. Za czas poświęcony w takich przypadkach usuwaniu przeróżnych trudności nie znajdujemy zwyczajnie dostatecznego wynagrodzenia z przyczyny ogólnie przyjętego zwyczaju obliczania prowizyi od wielkości każdego objektu, który tutaj zawsze drobne sumy przedstawia.

Pośrednictwo w zaciąganiu pożyczek landszaftowych na wielkie majątki ziemskie podejmujemy chętnie tak dla podniesienia innych gałęzi naszego zarobkowania jak dla fruktyfikacyi wielkich kapitałów składanych nam na oprocentowanie a mianowicie dla wyzyskania kredytu nadzwyczajnie taniego, jaki nam u wielkich zamiejscowych banków w zaufaniu do oględnego a przedewszystkiem w rezultatach korzystnego prowadzenia interesów naszych zawsze jest otwarty. Mamy też wiele sposobności dostarczania potrzebnych zaliczek przy częstych teraz konwersyach długów hipotecznych na niżéj procentujące się pożyczki landszaftowe albo prywatne, ale i tutaj konkurencya obniżyła pobierane prowizye na stopę nie odpowiadającą dostatecznie prawdopodobnéj wielkości ryzyka, jakie przy najoględniejszem traktowaniu spraw odnośnych zagraża pośrednikowi.

Udzielanie pożyczek hipotecznych na małe posiadłości włościańskie stoi wedle ustaw banku w programie jego na drugorzędnem miejscu a będąc ograniczone brakiem przywileju emitowania listów zastawnych nie mogło się rozwinąć do takiego stopnia, jakiby odpowiadał nawałowi wniosków o pożyczki dające pomimo swéj wypowiedzialności pożądaną sposobność do dowolnéj amortyzacyi a przez to łatwość korzystnego i pewnego lokowania owoców pracy zarobkującego dłużnika. Ztąd rzadko tylko uwzględnić mogliśmy nadchodzące wnioski wybierając głównie takie przypadki, gdzie przy zaciąganiu pożyczek landszaftowych brakowało małych stósunkowo sum do uregulowania stanu hipotecznego albo gdzie przedmiot zastawu dla Ziemstwa się nie kwalifikował. Powściągliwość w rozszerzaniu działalności naszéj na tem polu nakazaną też jest względami utrzymywania kapitałów w stanie zdatnym do natychmiastowéj ich mobilizacyi w czasie nagłéj potrzeby albo przy nadarzającéj się sposobności zyskownego a szybko załatwić się dającego przedsięwzięcia z wielkimi nakładami. Pomimo to większa połowa kapitału naszego zakładowego mieści się w hipotekach przeważnie włościańskich tamując nieco śmielsze obroty nasze w sferze komisowéj.

Aby odpowiedzieć dostatecznie naczelnemu naszemu zadaniu pośrednictwa w zaciąganiu pożyczek hipotecznych a mianowicie aby przeprowadzać z pożądaną szybkością zaciągania i konwersye kilku nawet największych pożyczek landszaftowych równocześnie, musieliśmy szukać sposobności łatwego nabywania i sprzedawania Poznańskich listów zastawnych. Ponieważ sposobność taka nadarza się tylko przy prowadzeniu interesów wekslarskich dla tego rozwinęliśmy handel papierami publicznymi na szeroką skalę stawiając czoło każdéj konkurencyi co do taniości i ścisłości w wykonywaniu poleceń na giełdzie berlińskiéj. Powodzenie nasze na tem polu było zawsze świetne. W roku ubiegłym panowała prawie ciągle niepewność w ocenianiu sytuacyi politycznéj i symptomatów zbliżania się groźnych zawikłań wojennych wywołując potężne fluktuacye giełdowe i pobudzając klientelę naszą do częstych transakcyi w papierach publicznych. Okoliczność ta sprawiła, że pomimo dotkliwych strat kursowych zyski na rachunku efektów obliczone w myśl przepisów prawa akcyjnego wynoszą Mk. 22 110,36. Niebezpieczeństwo znaczniejszego obniżenia się kursu papierów publicznych w czasie zaburzeń wojennych jest wprawdzie wielkie, ale przy zachowaniu pewnéj równowagi w dyspozycyach naszymi funduszami i przy szybkim załatwianiu podejmowanych większych przedsięwzięć uniknąć możemy łatwo konieczności sprzedawania papierów za obniżoną chwilowo cenę. Niebezpieczeństwo takie nie może nas

przestraszać zbytecznie, ponieważ doświadczenie okazało, że funkcyom naszym wekslarskim zawdzięczamy w wysokim stopniu możność i łatwość skutecznego oddania się głównemu naszemu zadaniu ułatwiania włościanom kredytu.

Przyjmowanie papierów publicznych w lombard wywołane potrzebami klienteli stało się przy handlu efektów niezbędnym i najcenniejszym działem zajęć naszych. Od pożyczek zaciąganych u nas w warunkach lombardowych banku państwowego obliczaliśmy procenta po stopie lombardowéj tegoż banku a zatem w ciągu całego roku ubiegłego po 4% resp. 3½% przyciągając sobie przez to klientelę zniechęconą dopełnianiem wielu uciążliwych formalności przestrzeganych w instytucyi biórokratycznego ustroju. W innych przypadkach normowaliśmy stopę oprocentowania lombardowych pożyczek wedle jakości dawanego nam w zastaw papieru i wedle jego giełdowéj wartości w stosunku do wysokości pożyczki.

Kredytu osobistego bez odpowiedniéj kaucyi hipotecznéj udzielalismy w rzadkich tylko przypadkach przy absolutnéj prawie i notorycznéj pewności. Dyskontowanie weksli ograniczone też było na znane dokładnie osobistości i firmy handlowe. Weksle noszące na sobie piętno niewątpliwéj genezy handlowéj i opatrzone przynajmniéj dwoma dobrymi podpisami dyskontowaliśmy wedle każdoczesnéj stopy dyskontowéj banku państwowego przy obliczaniu stósownéj prowizyi. Najczęściéj przedkładano nam już to ze strony spółek pożyczkowych już też ze strony osób prywatnych weksle nie nadające się do kursowania w świecie kupieckim i zdradzające umyślne naginanie pospolitych pożyczek zaliczkowych w formy dla dłużnika niebezpieczne. Napływ takich weksli staraliśmy się powstrzymywać odmawianiem prerogatyw dyskontowych przysługujących jedynie wekslom pochodzenia kupieckiego albo przemysłowego. Spółki pożyczkowe stósujące się do wymagań naszych w kierunku wykazywania nam prawidłowego prowadzenia swoich interesów i posiadające niezbędne materyalne podstawy do swojego bytu miały zawsze u nas kredyt otwarty a przedkładając nam dobre weksle mogły brać udział w korzyściach nadzwyczajnie taniego dyskonta prywatnego przyznawanego nam w centralnych miejscach handlowych. Długie weksle zagraniczne mianowicie Wiedeńskie kupowaliśmy w czasie pletory naszéj pieniężnéj dla wyzyskania wysokiéj stopy dyskontowéj banku austro-węgierskiego i dla zaopatrywania się w rimesy potrzebne nam często do Krakowa i Lwowa.

W rachunku bieżącym udzielaliśmy kredytu zwyczajnie tylko na podstawie złożonych u nas papierów wartościowych, kaucyi hipotecznych albo weksli depozytowych. Podkładki takie musiały przedstawiać dostateczną pewność. Jeżeli w okolicznościach nadzwyczajnych daliśmy zaliczkę jaką bez materyalnego zabezpieczenia się, to zapewne była ona tylko drobnostkowa albo odnosiła się do firmy znanéj zaszczytnie w świecie handlowym. Obrot na rachunku różnych Debitorów i Kredytorów blizko siedmiomilionowy zawdzięczamy głównie szybkiemu załatwianiu spraw landszaftowych albo konwersyi długów hipotecznych i posiadaniu obfitych zawsze zasobów gotówki.

Nieruchomość położona w Poznaniu przy tylnem Chwaliszewie Nr. 8 mająca obszaru 380 kwadratowych metrów a zabudowana domem dwupiętrowym i pobocznemi konstrukcyami podwórzowemi stała się własnością naszą przy subhaście i będzie prawdopodobnie w bliskim czasie z korzyścią sprzedana.

Wzmagające się z biegiem czasu zaufanie do Banku włościańskiego gromadziło u nas tak znaczne kapitały szukające czasowéj lokacyi, że musieliśmy obniżyć stopę ich oprocentowania. Nawet spółkom pożyczkowym stojącym z nami w stósunkach kredytowych na podstawie warunków w okólniku naszym z dnia 15. marca 1879 bliżéj określonych i składającym u nas kapitały swoje chwilowo bezczynne a płatne na każde żądanie odmówić musieliśmy koncessyi wyjątkowych co do oprocentowania ich depozytów. Kasa nasza oszczędności wzrasta silnie wskutek znanego powszechnie powodzenia, jakie mieliśmy dotychczas na każdem polu naszéj działalności.

Korzystając z łatwego a taniego kredytu przy szeroko zakrojonych przedsięwzięciach naszych większego rozmiaru musieliśmy w roku ubiegłym zebrać znaczniejsze jak kiedykolwiek zyski z procentów i prowizyi.

Zestawienie rezultatów każdéj gałęzi naszego zarobkowania okazuje, że zyski nasze z roku 1887 wynoszą Mk. 147 428,92. Odtrąciwszy z nich procenta antycypowane i depozytalne oraz owoce właściwie z lat dawniejszych pochodzące pozostaje blizko Mk. 75 000 któreby wystarczyły na oprocentowanie kapitału akcyjnego po 12½%. Ale dla zabezpieczenia się dostatecznego od wszelkich prawdopodobnych albo możliwych strat na całem polu wszystkich naszych przedsięwzięć dajemy funduszowi Delcredere Mk. 47 620,73 aby podnieść go do sumy Mk. 77 234. Dalszy środek assekuracyjny leży w funduszu rezerwowym, który na zasilenie swoje ma odebrać Mk. 6 875 i wzrośnie przez to do sumy Mk. 61 098.

Po umorzeniu kosztów handlowych, po odpisaniu Mk. 299,50 na zużycie się ruchomości i po odstawieniu Mk. 26 608,98 procentów należących do roku 1888 mamy w rezultacie

Czysty zysk z roku 1887 Mk. 58 375.

Dzieląc ten czysty zysk podług przepisów ustaw naszych i w zgodzie z nowem prawem akcyjnem przeznaczyć wypada

1.	na dywidendę	Mk. 24 000
2.	na fundusz rezerwowy . . . . , ...	„ 6 875
3.	na tantyemę dla zarządu i rady nadzorczéj	„ 5 500
4.	na superdywidendę	„ 22 000.

Na każdą zatem akcyą przypadnie

Ogólna dywidenda za rok 1887 Mk. 23 czyli $7\frac{2}{3}$%.

Szczegóły rozwoju działalności naszéj w roku 1887 uwydatniają się w następujących zestawieniach rachunkowych opatrzonych potrzebnemi objaśnieniami i dających pogląd na ważniejsze liczby analogiczne z roku poprzedniego.

I. Obrót ogólny i kapitał obrotowy.

RACHUNEK	SUMY OBROTOWE.				SALDO.			
	WINIEN.		MA.		WINIEN.		MA.	
	ℳ	₰	ℳ	₰	ℳ	₰	ℳ	₰
Kapitału zakładowego	—	—	600 000	—	—	—	600 000	—
Akcyi rezerwowanych	28 200	—	—	—	28 200	—	—	—
Funduszu rezerwowego	—	—	54 223	—	—	—	54 223	—
Delcredere	—	—	75 630	—	—	—	75 630	—
Hipotek	457 450	75	42 886	—	414 564	75	—	—
Funduszu amortyzacyjnego	72	60	249	72	—	—	177	12
Depozytów A. z wyp. 3 dni	1 592 106	14	2 114 787	68	—	—	522 681	54
Depozytów B. z wyp. 3 mies.	17 046	99	27 821	69	—	—	10 774	70
Depozytów C. z wyp. 6 mies.	228 808	26	593 357	48	—	—	364 549	22
Weksli w portefelu	2 618 305	21	2 304 165	26	314 139	95	—	—
Weksli redyskontowanych	937 916	79	780 596	54	157 320	25	—	—
Różnych Debitorów i Kredytorów	6 680 825	—	6 743 237	80	301 559	59	363 972	39
Pożyczek lombardowych	1 003 182	95	499 422	51	503 760	44	—	—
Efektów	3 860 500	56	3 369 761	48	490 739	08	—	—
Kaucyi	14 978	04	22 273	79	—	—	7 295	75
Nieruchomości	6 911	—	247	—	6 664	—	—	—
Procentów	38 178	81	107 673	72	—	—	69 494	91
Prowizyi	2 234	80	12 041	72	—	—	9 806	92
Ruchomości	1 399	50	—	—	1 399	50	—	—
Kosztów handlowych	16 142	03	1 617	32	14 524	71	—	—
Zysków i strat	55 250	—	55 250	—	—	—	—	—
Papierów wartościowych deponowanych	6 263 745	83	3 308 173	21	2 955 572	62	—	—
Obliga z weksli i z papierów wart. deponowanych .	4 088 769	75	7 215 102	08	—	—	3 126 332	33
Dywidendy z roku 1882 (6%)	270	—	270	—	—	—	—	—
„ „ 1883 ($6^2/_3$%)	60	—	360	—	—	—	300	—
„ „ 1884 ($7^1/_3$%)	572	—	924	—	—	—	352	—
„ „ 1885 ($7^1/_3$%)	1 122	—	1 716	—	—	—	594	—
„ „ 1886 ($7^1/_3$%)	42 020	—	44 000	—	—	—	1 980	—
Tantyemy	4 700	—	5 000	—	—	—	300	—
Kasy	14 456 647	38	14 436 628	39	20 018	99	—	—
Suma .	42 417 416	39	42 417 416	39	5 208 463	88	5 208 463	88

Obrót ogólny z roku 1887 wynosi po każdéj stronie księgi głównéj Mk. 38 298 238,60 przy kapitale obrotowym, który się podniósł o sumę Mk. 1 089 285,09.

II. Rachunek Funduszu rezerwowego.

Na początku roku 1887	Mk.	54 129,—	a r. 1886	Mk.	47 796,—
Przychód	„	94,—	„ „	„	83,—
	Mk.	54 223,—		Mk.	47 879,—
Rozchód	„	—,—	„ „	„	—,—
Na końcu	Mk.	54 223,—	„ „	Mk.	47 879,—
Na rach. Zysków	„	6 875,—	„ „	„	6 250,—
	Mk.	61 098,—		Mk.	54 129,—

III. Rachunek Funduszu Delcredere.

Na początku r. 1887	Mk.	75 630,—	a r. 1886	Mk.	60 000,—
Rozchód	„	46 016,73	„ „	„	—,—
	Mk.	29 613,27		Mk.	60 000,—
Przychód z rach. Zysków i Strat .	„	47 620,73	„ „	„	15 630,—
Na końcu r. 1887	Mk.	77 234,—	„ „	Mk.	75 630,—

Fundusz ten przeznaczony jest na pokrycie możliwych strat przy aktywach wątpliwéj wartości a mieści w sobie blizko $8^1/_8$% rachunku efektów.

IV. Rachunek Hipotek.

Na początku r. 1887	Hip. 122	Mk.	372 450,—	a r. 1886	Hip. 118	Mk.	385 651,—
Przychód	Hip. 20	„	85 000,75	„ „	Hip. 19	„	55 309,—
	Hip. 142	Mk.	457 450,75	„ „	Hip. 137	Mk.	440 960,—
Rozchód	Hip. 10	„	42 886,—	„ „	Hip. 15	„	68 510,—
Na końcu	Hip. 132	Mk.	414 564,75	„ „	Hip. 122	Mk.	372 450,—
Na gruntach włościańskich ciążyło w końcu r. 1887	Hip. 119	Mk.	278 300,50	„ „	Hip. 109	Mk.	278 200,—
Na nieruchomościach miejskich było w końcu roku 1887	Hip. 9	Mk.	24 400,—	„ „	Hip. 10	Mk.	25 150,—
Na większych posiadłościach ziemskich w obrębie $^2/_3$ taksy Towarzystwa Kred. ziem. było w końcu r. 1887	Hip. 4	Mk.	111 864,25	„ „	Hip. 3	Mk.	69 100,—

O udzielenie pożyczek hipotecznych oddano nam w r. 1887 wniosków 38 a w r. 1886 wniosków 48.

V. Rachunek Depozyt A. (wyp. 3 dni).

Na początku r. 1887 .	Dep. 178	Mk.	416 840,20	a r. 1886	Dep. 136	Mk.	345 231,08
Przychód	Dep. 197	„	1 697 947,48	„ „	Dep. 136	„	1 414 598,01
	Dep. 375	Mk.	2 114 787,68	„ „	Dep. 272	Mk.	1 759 829,09
Rozchód	Dep. 120	„	1 592 106,14	„ „	Dep. 94	„	1 342 988,89
Na końcu	Dep. 255	Mk.	522 681,54	„ „	Dep. 178	Mk.	416 840,20

VI. Rachunek Depozyt B. (wyp. 3 m.).

Na początku r. 1887 .	Dep. 17	Mk.	20 239,44	a r. 1886	Dep. 12	Mk.	29 843,65
Przychód	Dep. 12	„	7 582,25	„ „	Dep. 14	„	58 371,24
	Dep. 29	Mk.	27 821,69		Dep. 26	Mk.	88 214,89
Rozchód	Dep. 9	„	17 046,99	„ „	Dep. 9	„	67 975,45
Na końcu	Dep. 20	Mk.	10 774,70	„ „	Dep. 17	Mk.	20 239,44

VII. Rachunek Depozyt. C. (wyp. 6 m.).

Na początku r. 1887 .	Dep. 181	Mk.	318 377,31	a r. 1886	Dep. 177	Mk.	283 198,50
Przychód	Dep. 99	„	274 980,17	„ „	Dep. 57	„	175 922,70
	Dep. 280	Mk.	593 357,48		Dep. 234	Mk.	459 121,20
Rozchód	Dep. 51	„	228 808,26	„ „	Dep. 53	„	140 743,89
Na końcu	Dep. 229	Mk	364 549,22	„ „	Dep. 181	Mk.	318 377,31

VIII. Rachunek Weksli.

Na początku r. 1887 .	Weks. 195	Mk.	438 281,45	a r. 1886	Weks. 239	Mk.	414 205,69
Przychód	Weks. 755	„	3 117 940,55	„ „	Weks. 728	„	1 146 135,92
	Weks. 950	Mk.	3 556 222,—		Weks. 967	Mk.	1 560 341,61
Rozchód	Weks. 715	„	3 084 761,80	„ „	Weks. 772	„	1 122 060,16
Na końcu	Weks. 235	Mk.	471 460,20	„ „	Weks. 195	Mk.	438 281,45
Na instytucyach handlowych, kupcach i przemysłowcach ciążyło w końcu roku 1887	Weks. 73*)	Mk.	144 644,57	a r. 1886	Weks. 63	Mk.	106 314,27
na Spółkach pożyczkowych . .	Weks. 64	„	70 888,48	„ „	Weks. 49	„	84 158,48
na osobach prywatnych z ubezpieczeniem hipotecznem lub zastawem . .	Weks. 58	„	134 323,85	„ „	Weks. 58	„	190 058,30
na osobach prywatn. bez podkładki	Weks. 40	„	121 603,30	„ „	Weks. 25	„	57 750,40

*) Pomiędzy wekslami téj kategoryi znajdowało się 15 weksli w walucie austro-węgierskiéj przedstawiających wartość Mk. 26 128,56.

IX. Rachunek różnych Debitorów i Kredytorów.

Na początku r. 1887 . . .	Deb. Mk.	263 731,01	a r. 1886 . . .	Deb. Mk.	478 850,28
	Krd. „	354 397,74		Krd. „	366 125,91
	Mk.	90 666,73		Mk.	112 724,37
Przychód	„	6 652 571,07	„ „ . . .	„	6 824 938,38
	Mk.	6 743 237,80		Mk.	6 937 662,75
Rozchód	„	6 680 825,—	„ „ . . .	„	7 028 329,48
Na końcu	Mk.	62 412,80	„ „ . .	Mk.	90 666,73
	Deb. Mk.	301 559,59		Deb. Mk.	263 731,01
	Krd. Mk.	363 972,39		Krd. Mk.	354 397,74

Skład Debitorów naszych był na końcu r. 1887 następujący:

1. Banki	Mk.	35 138,—	a r. 1886	Mk.	11 988,23
2. Spółki pożyczkowe	„	62,60	„ „	„	150,35
3. Klienci prywatni:					
a. z gwarancyą w zastawionych efektach	„	53 378,47	„ „	„	27 659,32
b. z ubezpieczeniem hipotecznem . . .	„	149 272,73	„ „	„	178 028,15
c. z gwarancyą tylko osobistą	„	63 707,79	„ „	„	45 904,96
	Mk.	301 559,59		Mk.	263 731,01

X. Rachunek Pożyczek lombardowych.

Na początku r. 1887	Lomb.	78	Mk.	355 253,85	a r. 1886	Lomb.	67	Mk.	229 004,55
Przychód	Lomb.	58	„	647 929,10	„ „	Lomb.	53	„	404 707,13
	Lomb.	136	Mk.	1 003 182,95		Lomb.	120	Mk.	633 711,68
Rozchód	Lomb.	59	„	499 422,51	„ „	Lomb.	42	„	278 457,83
Na końcu	Lomb.	77	Mk.	503 760,44	„ „	Lomb.	78	Mk.	355 253,85

XI. Rachunek Efektów.

Na początku r. 1887	Mk.	597 661,15	a r. 1886	Mk.	410 125,16
Przychód	„	3 262 839,41	„ „	„	3 406 613,20
	Mk.	3 860 500,56		Mk.	3 816 738,36
Rozchód	„	3 369 761,48	„ „	„	3 269 090,15
Na końcu	Mk.	490 739,08	„ „	Mk.	547 648,21
Do Rach. Zysk.	„	22 110,36	„ „	„	50 012,94
	Mk.	512 849,44		Mk.	597 661,15

Portefel Efektów składał się na końcu roku 1887 z następujących pozycyi obliczonych po ostatnim kursie giełdy berlinskiéj albo podług cen opartych na ostatnich rzeczywiście dopełnionych transakcyach:

Mk.	43 200,—	4% List. zast. Pozn. po 101,90	Mk.	44 020,80
„	13 700,—	4% List. zast. Pozn. wyl. po 100	„	13 700,—
„	86 100,—	3½% List. zast. Pozn. po 98	„	84 378,—
„	9 975,—	4% List. rent. Pozn. po 103,70	„	10 443,82
„	200,—	4% Prus. poż. konsol. stycz. po 106,70	„	213,40
„	675,—	3½% Prus. Oblig. państw. po 100,10	„	675,67
„	5 600,—	4% List. zast. Prusk. Bank. hip. Ser. VIII. po 101,90 .	„	5 706,40
		do przeniesienia	Mk.	159 138,09

		z przeniesienia	Mk.	159 138,09
Mk.	8 200,—	4% List. zast. Prusk. Bank. hip. Ser. IX. po 101,90 . .	„	8 437,80
„	10 000,—	4% Oblig. kol. Mosk. Kursk. gwar. po 76,40	„	7 706,67
„	17 400,—	Akc. Bank. rol. przem. Kwil. Pot. i Sp. po 45	„	8 178,—
„	30,—	Los. Fin. po 48,70	„	48,70
„	3 484,90	Kupon. Berlińsk.	„	3 484,90
Rs.	3 200,—	5% Polsk. list. zast. bez kup. po $\frac{52,30}{175,25}$	„	5 478,33
„	3 200,—	4% Polsk. list. likw. po 48,60	„	5 010,77
„	1 500,—	5% List. zast. Ros. wzaj. kred. ziemsk. bez kup. po 87,75	„	4 217,43
„	2 750,—	4½% Oblig. kol. Iwangr. Dąbrow. gwar. po 82	„	7 216,—
„	5 375,—	6% Ros. Rent. złot. po 105,40	„	18 214,80
„	3 750,—	4% Ros. poż. z r. 1880 po 76,90	„	9 308,—
„	6 900,—	5% Ros. poż. wschod. I. po 52,25	„	11 628,80
„	100,—	5% Ros. poż. prem. z r. 1864 bez kup. po $\frac{149,75}{174,25}$ . . .	„	483,06
„	2 250,—	Akcyi Ros. Bank. dla zagr. handl. po 62,20	„	4 766,40
„	10,—	Kup. Petersb. opodatk. po 175	„	16,60
„	35,—	Not bankowych w Warszawie à 175,25	„	61,34
Fl.	3 400,—	4% Austr. Rent. złot. po 85,80	„	5 902,40
„	22 500,—	4⅕% Austr. Rent. srebrn. stycz. bez kup. po $\frac{62,90}{159,70}$ . . .	„	28 495,42
„	21 600,—	4⅕% Austr. Rent. srebrn. kwiet. po 63,50	„	27 885,60
„	1 100,—	4⅕% Austr. Rent. pap. majow. po 61	„	1 357,40
„	29 700,—	4% Węg. Rent. złot. bez kup. po 76,50	„	45 426,15
„	6 300,—	5% Węg. Rent. pap. po 64	„	8 116,50
„	7 700,—	6% List. zast. Gal. zakł. kred. ziemsk. Lit. A. po $\frac{99}{159,75}$ . .	„	12 300,75
„	2 700,—	4% Oblig. kol. Lwow. Czerniow. gwar. wol. od pod. po 69 .	„	3 762,—
„	800,—	Akc. kol. Albrechta bez kup. po $\frac{15,20}{159,70}$	„	276,81
„	377,70	Kup. Wiedeńsk. po 159,55	„	602,62
„	5 252,—	Not bankowych we Lwowie à 159,75	„	8 390,07
Fr.	30 500,—	6% Rum. Oblig. państw. bez kup. po 103,10	„	25 147,25
„	6 500,—	5% Rum. Oblig. państw. amort. po 90,90	„	4 791,80
„	8 000,—	5% Serbs Rent. I. po 76,40	„	4 889,60
„	10 500,—	5% Serbs. Oblig. kol. A. po 77,90	„	6 543,60
„	500,—	4% Rzymsk. poż. III. po 96,30	„	389,20
„	10 000,—	Akc. kol. austr. połud. (Lomb.) po 134	„	2 893,33
„	10,—	Los. Medyol. po 15,90	„	15,90
„	200,—	Los. Barletta po 30	„	60,—
Ps.	7 000,—	4% Hiszp. poż. zewnętrz. bez kup. po 66,90	„	3 746,40
Lst.	50,—	5% Ros. Ang. poż. z r. 1862 bez kup. po 93,85	„	921,84
„	2 050,—	5% Ros. Ang. poż. z r. 1871 bez kup. po 90,55	„	36 783,84
„	900,—	5% Ros. Ang. poż. z r. 1872 bez kup. po 91,30	„	16 209,—
„	460,—	5% Ros. poż. z r. 1877 bez kup. po 97,90	„	9 001,05
„	350,—	5% Ros. poż. z r. 1884 po 90,60	„	6 400,33
„	120,—	1% Tur. poż. z r. 1865 konw. po 13,40	„	329,60
Kr.	200,—	4% List. zast. Stokholm. z r. 1886 po 99,20	„	224,70
		razem	Mk.	514 258,85

Po odciągnięciu zysku na kursie obliczonego w myśl § 239b nowego prawa akcyjnego na	„	1 409,41
pozostaje **Wartość Efektów bilansowa**	Mk.	512 849,44
Wartość Efektów książkowa ogranicza się na	„	490 739,08
Zysk zatem na rachunku Efektów wynosi	Mk.	22 110,36

XII. Rachunek Procentów.

Na początku r. 1887	Mk.	24 451,38	a r. 1886	Mk.	16 803,87
Przychód	„	83 222,34	„ „	„	71 926,69
	Mk.	107 673,72		Mk.	88 730,56
Rozchód	„	38 178,81	„ „	„	37 653,36
Do Rach. Zysk.	Mk.	69 494,91	„ „	Mk.	51 077,20
Na Rach. Strat	„	26 608,98	„ „	„	24 451,38

XIII. Rachunek Prowizyi.

Przychód w r 1887	Mk.	12 041,72	a r. 1886	Mk.	10 310,63
Rozchód	„	2 234,80	„ „	„	1 398,08
Do Rach. Zysk.	Mk.	9 806,92	„ „	Mk.	8 912,55

XIV. Rachunek Kosztów handlowych składał się z następujących pozycyi:

1) pensye w roku 1887	Mk.	9 130,—	a r. 1886	Mk.	8 930,—
2) podatki	„	1 526,76	„ „	„	982,26
3) komorne, światło, opał, druki, inseraty, materyały piśmienne, portorya itd.	„	3 867,95	„ „	„	4 396,05
Na Rach. Strat	Mk.	14 524,71	„ „	Mk.	14 308,31

XV. Rachunek Papierów wart. dep.

Na początku r. 1887	Mk.	2 082 814,19	a r. 1886	Mk.	1 777 018,84
Przychód	„	4 180 931,64	„ „	„	2 644 849,06
	Mk.	6 263 745,83		Mk.	4 421 867,90
Rozchód	„	3 308 173,21	„ „	„	2 339 053,71
Na końcu	Mk.	2 955 572,62	„ „	Mk.	2 082 814,19

XVI. Rachunek Obliga wekslowego.

Na początku r. 1887	Weks.	27	Mk.	131 183,—	a r. 1886	Weks.	59	Mk.	136 482,05
Przychód	Weks.	264	„	866 733,79	„ „	Weks.	192	„	474 908,15
	Weks.	291	Mk.	937 916,79		Weks.	251	Mk.	611 390,20
Rozchód	Weks.	237	„	780 596,54	„ „	Weks.	224	„	480 207,20
Na końcu	Weks.	54	Mk.	157 320,25	„ „	Weks.	27	Mk.	131 183,—

Obligo nasze wekslowe odnosi się do weksli redyskontowanych w Banku państwowym itd.
Akceptów naszych nie wydawaliśmy dotychczas nigdy.

XVII. Rachunek Kasy.

Na początku r. 1887	Mk.	14 928,77	a r. 1886	Mk.	7 178,59
Przychód	„	14 441 718,61	„ „	„	13 436 636,55
	Mk.	14 456 647,38		Mk.	13 443 815,14
Rozchód	„	14 436 628,39	„ „	„	13 428 886,37
Na końcu	Mk.	20 018,99	„ „	Mk.	14 928,77

Rachunek zysków i strat z końca roku 1887.

WINIEN.	M.	₰	MA.	M.	₰
Do Rach. Procentów	26 608	98	Na Rach. Procentów	69 494	91
„ „ Ruchomości	299	50	„ „ Prowizyi . . . . , . ,	9 806	92
„ „ Kosztów handlowych	14 524	71	„ „ Efektów . . . . , . . .	22 110	36
„ „ Delcredere	47 620	73	„ „ Delcredere	46 016	73
Saldo czyli czysty zysk dzielić się mający:					
Do Rach. Funduszu rezerw. Mk. 6 875,—					
„ „ Tantyemy . . . „ 5 500,—					
„ „ Dywidendy $7\frac{2}{3}\%$ „ 46 000,—	58 375	—			
	147 428	92		147 428	92

Bilans z końca roku 1887.

AKTYWA.	M.	₰	PASYWA.	M.	₰
Akcye rezerwowane	28 200	—	Kapitał zakładowy	600 000	—
Hipoteki	414 564	75	Fundusz rezerwowy	54 223	—
Weksle w portefelu . . . . . . , . .	314 139	95	Delcredere	77 234	—
Weksle redyskontowane	157 320	25	Fundusz amortyzacyjny	177	12
Różni Debitorowie	301 559	59	Depozyta A. z wyp. 3 dn.	522 681	54
Pożyczki lombardowe	503 760	44	Depozyta B. z „ 3 m.	10 774	70
Efekta	512 849	44	Depozyta C. z „ 6 m.	364 549	22
Nieruchomości	6 664	—	Różni Kredytorowie	363 972	39
Ruchomości	1 100	—	Kaucye	7 295	75
Papiery wartościowe deponowane	2 955 572	62	Procenta	26 608	98
Kasa	20 018	99	Obligo z weksli i pap. wart. dep.	3 126 332	33
			Dywidenda z r. 1883 ($6\frac{2}{3}\%$)	300	—
			Dywidenda z r. 1884 ($7\frac{1}{3}\%$)	352	—
			Dywidenda z r. 1885 ($7\frac{1}{3}\%$)	594	—
			Dywidenda z r. 1886 ($7\frac{1}{3}\%$)	1 980	—
			Tantyema	300	—
			Czysty zysk z r. 1887	58 375	—
	5 215 750	03		5 215 750	03

POZNAŃ, dnia 8 lutego 1888.

DYREKCYA.

DR. BUSKI.

Powyższy rachunek roczny potwierdzamy.

Poznań, dnia 20 lutego 1888.

RADA NADZORCZA

BANKU WŁOŚCIAŃSKIEGO.

Zgodność z księgami banku poświadczamy

Poznań, dnia 5 marca 1888.

KOMISYA REWIZYJNA.

Dr. Osowicki. Dr. Zielewicz. Cichowicz.

POGLĄD
NA WAŻNIEJSZE CYFRY BILANSOWE

w liczbach na całe marki zaokrąglonych z końca każdego roku obrachunkowego.

Rok.	Fundusz rezerwowy.	Depozyta.	Różni		Weksle.	Hipoteki.	Lombard.	Efekta.	Koszta handlowe.	Dywidenda. %
			Kredytorowie	Debitorowie						
1873	660	24 543	—	16 625	179 900	39 205	—	—	5 013	4
1874	1 410	12 496	—	139 492	212 992	117 765	—	34 884	8 509	4
1875	3 206	29 191	8 177	40 018	347 216	191 897	18 056	48 229	9 393	5
1876	6 401	111 511	12 844	39 180	411 862	198 516	18 343	53 295	10 134	$4^2/_3$
1877	7 764	123 591	57 737	36 266	417 460	254 062	17 146	65 097	9 753	5
1878	10 824	122 722	38 909	32 786	447 895	250 005	30 012	27 671	12 169	$4^1/_3$
1879	20 205	196 201	111 021	54 524	417 462	320 257	63 767	161 870	10 331	$5^1/_3$
1880	23 215	289 528	181 605	71 088	462 624	330 327	66 465	239 774	10 139	$5^2/_3$
1881	26 384	389 685	197 446	106 847	512 833	336 937	94 951	349 186	10 748	$5^2/_3$
1882	30 194	309 069	238 739	56 297	397 791	366 582	129 765	324 485	10 372	6
1883	35 373	427 686	358 887	159 209	433 737	361 446	234 248	384 267	12 394	$6^2/_3$
1884	41 462	426 113	447 086	169 101	413 786	371 801	213 783	523 768	13 456	$7^1/_3$
1885	47 796	658 273	366 126	478 850	414 206	385 651	229 005	410 125	13 770	$7^1/_3$
1886	54 129	755 457	354 398	263 731	438 281	372 450	355 254	597 661	14 308	$7^1/_3$
1887	61 098	898 005	363 972	301 560	471 460	414 565	503 760	512 849	14 525	$7^2/_3$

Drukiem Jarosława Leitgebra w Poznauiu.